

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, ד' אייר, תשע"ג

14 אפריל, 2013

פטור: 8855

בפקס: 03-5689001

לכבוד

עו"ד אורית ישראלי

עמית, פולק, מטלון ושות'

רח' יצחק שדה 17

תל-אביב 67775

הנדון: החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בין :

רנדי בע"מ – גורי מוצרי צריכה (1991) בע"מ

הנני מתכבד להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שבין הצדדים בנדון.

בכבוד רב,

עו"ד דקור ארם
רשם ההגבלים העסקיים

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסדר שבין רנדי בע"מ לגורי מוצרי צריכה (1991) בע"מ

1. פתח דבר

מונחת בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), להסדר שבין רנדי בע"מ (להלן: "רנדי") לבין גורי מוצרי צריכה (1991) בע"מ (להלן: "גורי"), שעניינו הסכם להפצה בלעדית של מוצרי רנדי (להלן: "הסכם ההפצה").

לאחר שבחנתי את ההסדר על כבילותיו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק, שאין בו כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק, וכי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. בהתאם לכך, ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, והכל בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

א. הצדדים להסדר

רנדי הינה חברה פרטית העוסקת ביבוא, הפצה ושיווק בישראל של מוצרי מזון, ניקוי, פחמים, מזון לבעלי חיים ומוצרי צריכה נוספים.

גורי הינה חברה פרטית העוסקת ביבוא, הפצה ושיווק בישראל של מוצרי מזון, טואלטיקה, מוצרים לתינוקות ומוצרי צריכה נוספים.

ב. תיאור ההסדר

על פי הסכם ההפצה, רנדי תוביל את המוצרים הרלוונטיים אל מחסני גורי, ותקבל מגורי את התמורה עבור המוצרים רק לאחר שאלה יימכרו על ידי גורי ללקוחות, או לאחר שתאריך תפוגתם של המוצרים במלאי יחלוף. מחירי המוצרים ללקוחות ייקבעו על ידי גורי.

הסכם ההפצה כולל התחייבות לבלעדיות הדדית במהלך תקופת ההסכם וכן התחייבות לאי תחרות לאחר סיומו של ההסכם, כדלקמן: על-פי ההסכם, תשמש גורי כמפיצה בלעדית של כלל המוצרים המיובאים והמשווקים על ידי רנדי בישראל, וזאת לכלל ערוצי ההפצה הרלוונטיים

רשות ההגבלים העסקיים

(רשתות המזון, חנויות מזון פרטיות, רשתות הפארם וכו', להלן: "רשתות השיווק")¹. גורי מצידה, מתחייבת שלא לעסוק בשיווק, הפצה או מכירה של מוצרים המתחרים במוצרי רנדי למשך תקופת ההסכם ולמשך שלושה חודשים נוספים ממועד סיומו. התחייבות זו אינה חלה לגבי מספר חריגים, כגון מוצרים דומים למוצרי רנדי, שאותם סיפקה גורי ערב ההסכם, ואותם רשאית גורי להמשיך לספק גם במהלך ההסכם. בנוסף, ההסכם מחייב את גורי שלא להתקשר עם ספקים של רנדי ולא לרכוש מוצרים של רנדי שלא דרך רנדי במשך תקופת ההסכם ולמשך שנה מסיומו.

3. השפעת ההסדר על התחרות

3.א. החששות התחרותיים

עניינו בהסדר הפצה במספר תחומים, שכן הן רנדי והן גורי פועלות בתחום היבוא, השיווק וההפצה של עשרות מוצרי מזון וצריכה מסוגים שונים. הסכם ההפצה הינו הסדר אנכי של הפצה בלעדית בין ספק למפיץ, אך בה בעת, גם הסדר אופקי בין מתחרים בתחום היבוא, השיווק וההפצה של מוצרי מזון וצריכה שונים. זאת, שכן ערב ההסכם רנדי וגורי שתייהן ספקיות מתחרות של מספר מוצרי צריכה: כפפות רב-פעמיות לבית, מחיות לתינוקות ומוצרי רטבים. ההסדר מעורר לכאורה מספר חששות תחרותיים, כמפורט מיד.

חשש מפגיעה בתחרות בענפים המשותפים לפעילותן של רנדי וגורי: העברת האחריות על הפצתם של מוצרי רנדי לידי גורי, מעוררת לכאורה חששות תחרותיים בתחום הפצת המוצרים שערב ההסדר שיווקו שתייהן, בשים לב לכך ששתי החברות תפסקנה למעשה להתחרות זו בזו בשיווק מוצרים מתחרים אלו. בהתאם להסכם גורי תפיץ הן את מוצרי היבוא שלה, והן את אלה של רנדי. המדובר על תחום המחיות לתינוקות, תחום הרטבים, ותחום הכפפות הרב-פעמיות לבית, לגביהם בדקה הרשות את החשש כי ההסדר יקל על תיאום בין החברות.

חשש מהדרת יצרנים או יבואנים המתחרים ברנדי: הרשות בדקה את החשש שהתחייבותה של גורי להימנע מרכישה והפצה של מוצרים המתחרים במוצרי רנדי עלולה להקשות (עד כדי חסימה) על כניסה של יצרנים ויבואנים אחרים אל מדפי רשתות השיווק, המהוות זירת תחרות מרכזית עבור יצרנים ויבואנים. חשש זה עולה ככל שגורי מהווה ערוץ הפצה מרכזי לרשתות השיווק, אשר הלכה למעשה נחסם ביחס למתחריה של רנדי, כתוצאה מן ההסדר, וככל שיש ליצרן או ליבואן פחות חלופות אחרות להפצה לרשתות השיווק. הדרה מעין זו של יצרנים ויבואנים מתחרים משמעותה גם הגבלת המגוון והתחרות באותם תחומים.

חשש מהדרה והעלאת עלויות של מפיצים מתחרים: הרשות בדקה גם את החשש לפיו התחייבותה של רנדי להפיץ את מוצריה בלעדית באמצעות גורי עלולה לחסום את האפשרות של מפיצים אחרים להפיץ את מוצריה של רנדי. חשש מעין זה מתעצם ככל שכוחה של רנדי כספקית

¹ למעט מוצרים לבעלי חיים, אשר יופצו על ידי גורי לכלל ערוצי ההפצה, למעט לחנויות המתמחות בממכר מוצרי בעלי חיים.

רשות ההגבלים העסקיים

מוצרים משמעותי יותר, וככל שקיימים לה בשוק האספקה הרלוונטי פחות מתחרים משמעותיים. מעבר לכך, נבדק החשש כי התחייבותה זו של רנדי לבלעדיות עלולה להגדיל את כוח השוק של הספקים האחרים הפועלים בענף אל מול המפיצים, באופן שיגרום להעלאת מחירי הקנייה של המפיצים ולהעלאת עלויותיהם. במקרה כזה, עולה חשש כי עלויות אלו תתגלגלנה הלאה לרשות ולצרכנים הסופיים.

3.ב. ניתוח החששות התחרותיים

כאמור, החשש מפגיעה בתחרות בתחומי הפעילות שבהם התחרו רנדי וגורי ערב ההסכם נוגע לתחום המחיות לתינוקות, תחום הרטבים, ותחום הכפפות הרב-פעמיות לבית. כאמור, החשש שנבדק הוא כי ההפצה המשותפת של המוצרים המתחרים של גורי ושל רנדי בתחומים אלו עלולה להקל על תיאום בין החברות, אשר עלול, בין היתר, להוביל לעליית מחירים. מבדיקת הרשות עלה כי בנסיבות העניין חשש זה מופג בכל אחד מהענפים שהוזכרו.

בדיקת תחום המחיות לתינוקות העלתה כי המוצרים המשווקים על רנדי ועל ידי גורי הם מבודלים והלכה למעשה אינם מהווים תחליפים קרובים זה לזה (בין היתר, המוצרים פונים לקהלים שונים, והם בעלי פערי מחיר משמעותיים); בתחום הרטבים, עלה כי נתח השוק המצרפי של רנדי ושל גורי אינו משמעותי וכי קיימים מתחרים רבים נוספים בתחום; מבדיקת תחום הכפפות הרב-פעמיות לבית עלה כי נתח השוק המצרפי של הצדדים אמנם משמעותי, אולם שיחות עם גורמים בענף העלו כי מדובר בתחום שבו חשיבותו של מותג מסוים נמוכה, וכי קיימים תחליפים רבים בשוק לכפפות הנמכרות על ידי רנדי וגורי, לרבות ספקים פוטנציאליים רבים. לאור כל אלו, שוכנעתי כי חשש זה מופג בנסיבות העניין.

כמו כן, שוכנעתי כי החשש האנכי מחסימת יצרנים או יבואנים המתחרים ברנדי מופג בנסיבות העניין. כאמור, חשש זה רלוונטי במיוחד בתחומים שבהם נתח הפעילות של גורי משמעותי וקיימות לרנדי מעט חלופות משמעותיות. הבדיקה התמקדה בתחומים שבהם פועל כיום מספר מועט של ספקים המתחרים ברנדי ולגורי נתח שוק משמעותי בהפצתם: תחום המחיות לתינוקות, תחום הכפפות הרב פעמיות לבית, תחום הדפים למייבש, ותחום החול המתגבש לחתולים.

הבדיקה העלתה כי חרף מספר המתחרים הקטן בתחומים אלו ונתח השוק של גורי (לאחר ההסכם) בהפצת המוצרים, החשש מהדרת יצרנים ויבואנים המתחרים ברנדי מרשתות השיווק מופג בנסיבות העניין. זאת, נוכח כוחם של הספקים המתחרים בתחומים אלו ברנדי אל מול רשתות השיווק (בין היתר לאור פעילותם של חלק מן המתחרים בתחומים ובמוצרים נוספים מול רשתות השיווק), וכן נוכח קיומם של מפיצים נוספים, לרבות מפיצים פוטנציאליים בתחומים אלו, לרשתות השיווק. כמו כן, משיחות עם גורמים בענף עלה כי לגורי אין ייחודיות או יכולות מיוחדת מבחינה תפעולית או לוגיסטית, אשר אין למפיצים אחרים בתחומים אלו. לאור כל זאת, שוכנעתי כי לספקים ויבואנים המתחרים ברנדי בתחומים אלו תהייה אפשרויות מספקות להפצת מוצריהן לרשתות השיווק גם לאחר ההסדר. מכאן, עולה כי החשש האמור מופג בנסיבות העניין.

רשות ההגבלים העסקיים

בנסיבות העניין, שוכנעתי כי החשש מחסימה של מפיצים המתחרים בגורי ומפני העלאת עלויותיהם, מופג אף הוא. החשש לחסימה של מפיצים מתחרים רלוונטי במיוחד בתחומים שבהם נתח הפעילות של רנדי משמעותי וקיימות לרנדי מעט חלופות משמעותיות, כך שחסימת האפשרות להפיץ את מוצרי רנדי עלולה להדיר מפיצים מהשוק או להעלות את כוח השוק של מתחרי רנדי כלפי המפיצים האחרים. בדיקת הרשות התמקדה בתחומים שבהם היקף פעילותה של רנדי משמעותי: מחיות לתינוקות, כפפות לבית, דפים למייבש וחול מתגבש לחתולים. לאחר בחינת כל אחד מהתחומים הללו, עלה כי ככלל, מרבית מתחריה של רנדי בתחומים אלו מפיצים כיום את מוצריהם באמצעות הפצה עצמית, ולא באמצעות מפיץ חיצוני, ואילו חלק מן המתחרים הם מותגים פרטיים של הרשתות, אשר אינם נדרשים למאמצי שיווק והפצה מול רשת המזון. בשים לב לכל אלו, שוכנעתי כי החשש מחסימת מפיצים ומפני העלאת עלויותיהם מופג בענייננו.

לאור כל האמור, שוכנעתי כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק ואין בו כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק.

בנוסף לאמור לעיל, שוכנעתי כי להסכם ההפצה הבלעדי בין רנדי לבין גורי מספר תכליות. עבור גורי, ההפצה בבלעדיות מגדילה את כדאיות ההפצה ובכך מאפשרת לכסות את העלויות הגלומות בה (עלויות של לימוד והתמחות בענף, עלויות שיווק וקידום מכירות וכיו"ב). גם עבור רנדי, הפצה באמצעות מפיץ בודד שאינו מפיץ מוצרים מתחרים יעילה יותר בנסיבות העניין. כך, גורי משמש כסוכן של רנדי למול חנויות המזון, הדואג להשיא את מכירותיה של רנדי ברשת המזון, ורנדי אינה צריכה לדאוג שמא גורי יימצא במצב של ניגוד עניינים ויעדיף מוצרים של ספק אחר שהוא מפיץ לרשת השיווק על פניה. מכאן כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום. בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים, או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דיויד גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

דיויד גילה

ירושלים, ד' אייר, תשע"ג

14 באפריל, 2013